

HOTĂRÂRE nr. 3-37/2024

mun. Chișinău

29 noiembrie 2024

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Octavian Lazarev, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX XXXXXX din xx.xx.2023, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, -

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea contestației.

La xx.xx.2023, cet. XXXXXX XXXXXX, prin intermediul Oficiului poștal, a depus la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, prin care a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder. Contestația a fost înregistrată la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor la xx.xx.2023 sub nr. XXX.

Contestație similară asupra deciziei menționate *supra*, a fost înregistrată la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor și la xx.xx.2023, readresată de la Procuratura Generală.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării.

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de xx.xx.2023, cet. XXXXXX XXXXXX, a depus o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, și a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea acesteia, cu constatarea în acțiunile procurorului în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder a abaterii disciplinare, în vederea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului vizat, însă fără a fi făcută referire care abatere concretă a fost admisă de către procuror, în conformitate cu prevederile art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Contestația este depusă în limba rusă, conține elementele de bază necesare unui astfel de document.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2023, fiind recepționată de petent la xx.xx.2023. Astfel, că contestația a fost depusă la xx.xx.2023, în termenul prevăzut de contestare.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a

căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare:

La xx.xx.2023 Consiliul Superior al Procurorilor a înregistrat cu nr. XXXX sesizarea cet. XXXXXX XXXXXX, în care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder ca rezultat al susținerii acuzării de stat, în lipsa probelor suficiente, în Curtea de Apel Chișinău pe cauza penală nr. XXXXXX de învinuire a petentului de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. d), e) și f) și art. 188 alin.(3) lit. d) din Codul penal și contestarea neîntemeiată de către aceasta a deciziei Curții de Apel Chișinău.

La xx.xx.2023, sub nr. XXXX, Inspecția procurorilor a înregistrat sesizarea menționată *supra*, fiind dispusă verificarea faptelor ce pot constitui abatere disciplinară.

Iar la xx.xx.2023, sesizarea a fost transmisă spre examinare inspectorului N. Cemous.

Cu referire la fondul pretensei cauze disciplinare:

În speță, autorul sesizării nu este de acord cu acțiunile procurorului Devder Djulieta care în lipsa probelor suficiente, a susținut acuzarea de stat la examinarea cauzei de învinuirea lui XXXXXX XXXXXX de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. d), e) și f) și art. 188 alin.(3) lit.d) din Codul penal în instanța de apel și a contestat decizia Colegiului penal al Curții de Apel din xx.xx.2022, prin care acesta a fost achitat în baza art. 188 alin.(3) lit. c) Cod penal.

Astfel, în fapt, cauza penală nr. XXXXXX a fost pornită la xx.xx.2017 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție XXXXXX în baza art. 188 alin.(2) lit. d), e) și f) din Codul penal, pe faptul atacului tâlhăresc comis asupra cet. XXXXXX XXXXXX de către cet. XXXXXX XXXXXX.

Conducerea urmăririi penale a fost dispusă procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX XXXXXX, care reieșind din probele administrate de către organul de urmărire penală, la xx.xx.2017 a înaintat lui XXXXXX XXXXXX învinuirea, incriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. d), e) și f) și art. 188 alin.(3) lit. d) din Codul penal și a trimis cauza în judecată.

Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2017, XXXXXX XXXXXX a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(3) lit. c) Cod penal, pe motiv, că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin aceeași sentință, inculpatul XXXXXX XXXXXX pe acuzațiile aduse în baza art. 188 alin.(2) lit. d), e) și f) Cod penal, a fost recunoscut culpabil și condamnat la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Sentința a fost contestată de acuzatorul de stat, XXXXXX XXXXXX, în partea ce ține de achitarea lui XXXXXX XXXXXX în baza art. 188 alin.(3) lit. c) Cod penal. La fel, inculpatul XXXXXX XXXXXX și avocatul acestuia au contestat sentința solicitând achitarea totală sau reîncadrarea acțiunilor acestuia în baza art. 186 Cod penal.

La examinarea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, a participat procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, care a susținut apelul declarat de procurorul XXXXXX XXXXXX.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din xx.xx.2018 apelurile înaintate au fost respinse, iar prin hotărârea Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2019, recursurile înaintate de procuror și avocat în interesele inculpatului XXXXXX XXXXXX au fost admise și s-a dispus anularea deciziei Curții de Apel Chișinău, cu rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Rejudecarea cauzei la Curtea de Apel Chișinău a avut loc cu participarea procurorului

Devder Djulieta, care a susținut integral acuzarea adusă lui XXXXXX XXXXXX în baza aii. art. 188 alin.(2) lit. d), e) și f) și art. 188 alin.(3) lit. d) din Codul penal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022, au fost admise apelurile înaintate de procuror, inculpatul XXXXXX XXXXXX și avocatul acestuia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul XXXXXX XXXXXX a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(3) lit. c) Cod penal, pe motiv, că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin aceeași decizie, inculpatul XXXXXX XXXXXX a fost recunoscut culpabil pe acuzațiile aduse în baza art. 188 alin.(2) lit. d), e) și f) Cod penal și condamnat la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Procurorul Devder Djulieta nu a fost de acord cu achitarea inculpatului XXXXXX XXXXXX în baza art. 188 alin.(3) lit. c) Cod penal și a declarat recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din xx.xx.20023, au fost declarate ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, de către avocatul XXXXXX XXXXXX în numele inculpatului și de către inculpatul XXXXXX XXXXXX, depus la xx.xx.2022, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022, ca fiind vădit neîntemeiate, iar recursurile ordinare suplimentare declarat de către inculpatul XXXXXX XXXXXX din xx.xx.2022, xx.xx.2022, xx.xx.2022, xx.xx.2022, xx.xx.2022 și xx.xx.2023, ca fiind declarate peste termen.

Abateră disciplinară pretinsă a fi comisă de către procuror în opinia autorilor sesizării'.

- susținerea neîntemeiată a apelului declarat asupra sentinței din xx.xx.2017 și contestarea neîntemeiată a deciziilor Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor:

Prin decizia Inspecției procurorilor, la xx.xx.2023 s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut circumstanțele examinării plângerii depuse de către cet. XXXXXX XXXXXX, după cum au fost descrise în capitolul „*Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare*” până la ultimul aliniat.

Inspectorul întru motivarea deciziei sale, a reținut că conform prevederilor art. 51 alin. (3) din Codul de procedură penală, la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii. Prin urmare, procurorul Devder Djulieta, fiind independentă în exercitarea atribuțiilor sale, a interpretat și a aplicat normele materiale și procesuale conform propriei convingeri și în aceeași ordine de idei nu poate fi trasă la răspundere disciplinară pentru opinia sa la examinarea cauzei penale în privința inculpatului XXXXXX XXXXXX.

Totodată, Inspecția a indicat, că potrivit art.25 din Codul de procedură penală, alin.(1) - justiția în cauzele penale se înfăptuiește în numele legii numai de către instanțele judecătorești; alin.(2) - nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni, precum și supus unei pedepse penale, decât în baza hotărârii definitive a instanței de judecată, adoptată în condițiile prezentului cod; alin. (5) - sentințele și alte hotărâri judecătorești în cauza penală pot fi verificate numai de către instanțele judecătorești respective în condițiile prezentului cod.

Dincolo de constatările menționate *supra*, Inspectorul a evidențiat că, a momentul emiterii deciziei din xx.xx.2023, decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022 nu era

definitivă, fiind atacată cu recurs de către procurorul Devder Djuliate cât și inculpatul Xxxxxx Xxxxxx la Curtea Supremă de Justiție.

Acțiunile de la etapa urmăririi penale și cele de la etapa judiciară sânt părți componente ale unui proces inseparabil, care se încheie cu actul justiției - pronunțarea sentinței. Or, fiecare act de la orice etapă a procesului penal poate fi luat în considerare sau poate fi lovit de nulitate și astfel poate influența, în sens pozitiv sau în sens negativ, produsul final - condamnarea sau achitarea persoanei. Finalizarea acestui proces deschide posibilitatea utilizării dublului grad de jurisdicție, sentința fiind pasibilă de atac cu apel și recurs, în condițiile legii.

Prin urmare, Inspecția procurorilor nu are competență de a aprecia probele prezentate în cauza penală și angajarea unei răspunderi disciplinare a procurorului este neadmisibilă.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

În conținutul contestației din xx.xx.2023, petentul Xxxxxx Xxxxxx a indicat că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor, considerând că aceasta nu a fost soluționată în corespundere cu constatările de fapt și în consecință contrar prevederilor de drept, fiind mușamalizate acțiunile procurorului.

Concomitent, cet. Xxxxxx Xxxxxx a criticat poziția Inspectorului cu privire la constatările pe caz, considerând că Inspecția urma să intervină pe fondul cauzei și să constate că procurorul a acționat contrar legii la susținerea învinuirii în Curtea de Apel și la contestarea soluțiilor acesteia. În special, consideră acțiunile procurorului Djulietta Devder, drept ilegale și infraționale, prin faptul că aceasta în lipsa probelor de acuzare a susținut apelul și ulterior, deși dosarul în privința sa era unul fabricat, a contestat deciziile Curții de Apel Chișinău de achitare parțială a sa.

Contestația a fost examinată cu participarea cet. Xxxxxx Xxxxxx, care în cadrul ședinței Colegiului și-a menținut aceiași poziție reiterată în contestație, menționând că procurorul Djulietta Devder a acționat ilegal.

Prin dispoziția Inspectorului-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru, din xx.xx.2024, în calitate de inspector pe caz a fost desemnat inspectorul-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru.

Astfel, în cadrul ședinței Colegiului fiind ascultată poziția inspectorului asupra contestației, acesta a pledat pentru respingerea contestației ca una neîntemeiată, cu menținerea decizie din xx.xx.2023, ori asupra vinovăției și temeiniciei apelurilor/recursurilor urmează a se expune exclusiv instanțele ierarhic superioare.

În cadrul verificării efectuate de către Colegiu, s-a constata, că prin decizia Curții Supreme de Justiție din xx.xx.20023, au fost declarate ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulietta, de către avocatul Xxxxxx Xxxxxx în numele inculpatului și de către inculpatul Xxxxxx Xxxxxx, de la xx.xx.2022, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022, ca fiind vădit neîntemeiate, iar recursurile ordinare suplimentare declarat de către inculpatul Xxxxxx Xxxxxx din xx.xx.2022, xx.xx.2022, xx.xx.2022, xx.xx.2022, xx.xx.2022 și xx.xx.2023, ca fiind declarate peste termen.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Studiind contestația depusă, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele suplimentare administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de petent în contestare, Colegiul consideră că contestația depusă este una

neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Astfel, Colegiul, așa cum a menționat în compartimentul *cu referire la sesizare*, remarcă că autorul sesizării cu privire la faptele ce prezintă pretinse abateri disciplinare, în esență, invocă abateri ce derivă din activitatea de reprezentare a învinuirii în instanțele de judecată, iar asupra vinovăției persoanei și temeiniciei apelurilor/recursurilor se poate expune exclusiv instanțele de judecată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspekția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei.

Astfel, în acțiunile procurorului Djulieta Devder, nu au fost stabilite careva temeieri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care aceasta a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură, Ori aceasta și-a exercitat atribuțiile prevăzute de prevederile art. 51 alin. (4), (5) și 53 din Codul de procedură penală.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3/2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Potrivit prevederilor art.99-101 Cod de procedură penală, probele administrate se verifică și se apreciază de instanță. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și verificării ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Conform prevederilor art. 51 alin. (3), (4), (5) din Codul de procedură penală, la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii. În cursul judecării cauzei, procurorul reprezintă învinuirea în numele statului și prezintă în ședința de judecată probele acumulate de organul de urmărire penală. Procurorul este în drept să declare apel sau recurs împotriva hotărârilor judecătorești pe care el le consideră ilegale sau neîntemeiate.

Prin urmare, procurorul Devder Djulieta, a reprezentat învinuirea în numele statului în Curtea de Apel Chișinău în cauza penală în privința inculpatului Xxxxxx Xxxxxx, fiind independentă în exercitarea atribuțiilor sale și considerând soluțiile neîntemeiate le-a contestat cu recurs la Curtea Supremă de Justiție.

Din explicațiile oferite de petent, Colegiul mai reține, că cu referire la acțiunile procurorului vizat, în cadrul examinării apelului de către Xxxxxx Xxxxxx au fost formulate și cereri de recuzare a procurorului, pe aceleași motive invocate în sesizare și susținute prin contestație, care au fost respinse ca neîntemeiate.

Colegiul reține că abaterea disciplinară constă într-o *acțiune sau inacțiune* neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta *urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă*.

În *art. 38* din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului vizat în examinare, nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate *supra*.

Totodată, Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la *faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs*, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

În consecință, activitatea procesuală a procurorului poate fi supusă doar controlului procurorului ierarhic superior și controlului judecătoresc, orice altă formă de control reprezentând o imixiune în independența decizională a acestuia.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului în Procuratura de circumscripție, Djulieta Devder, așa cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare în raport cu cele constatate ca rezultat al verificărilor efectuate, nu vizează careva încălcări a normelor de drept material sau procesual.

Astfel, că Colegiul reține că aceste alegeri/omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, în fapt exprimă simplul dezacord a lui Xxxxxx Xxxxxx cu poziția de acuzare a procurorului Devder Djulieta în raport cu acesta pe învinuirile care îi sunt aduse.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin. (4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017,28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către cet. Xxxxxx Xxxxxx, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura de circumscripție, Djulieta Devder.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

**Președinte al
Colegiului de Disciplină și etică**

semnat

Vladislav GUȚAN